

Psalmus

in eternū permanet nōmē eius. Eternū enim antecedit tpa: nec claudit tpe. **¶** **E**t bñ dicent in ipso oēs trib⁹ terre: In ipso quippe ingleat qđ pmissum est Abrae. Nō em̄ dicit in semib⁹ tanq̄ in multis: sed tāq̄ i vno: et semini tuo qđ est christ⁹. Abrae dicit in semine tuo bñdicent oēs tribus terre: neq̄ filii carnis: bñ filii pmissiois deputant in semine. **O**nimes gentes magnificabūt eū. Lanq̄ exponēdo repetituz est qđ supra dictū est. **Q**uia. n. bñdicent i eo: magnificabūt eū: nō ipsi faciēdo ut magn⁹ sit qđ seipm magn⁹ est: sed laudādo et magnū fatendo. Sic em̄ magnificam⁹ deū: sic etiā dicim⁹: Sācificef nomē tuū: qđ semp vtiq̄ sanctū est. **B**ñdict⁹ dñs deū israel: qđ facit mirabilia solus. Lōsideratis omnib⁹ supradicti eructaf hymn⁹: et benedicit dñs deū israel. Implet enim qđ ad illā sterile dictū ē: et qđ eruit te: ip̄e deū israel vniuerse terre vocabit: ip̄e facit mirabilia solus. Qm̄ quecūq̄ faciūt: ip̄e in eis opat: qui facit mirabilia solus. **¶** **E**t bñ dictū nomē glorie ei⁹ in eternū: et in seculū seculi. Quid aliud latini inter pretes diceret: qui nō possēt dicere: in eternū: et in eternū eternū. Quasi em̄ alid dictū sit in eternū: et alid i sc̄lm ita sonat: **G**z grec⁹ h̄z ei⁹ Tov aiwva xai ei⁹ Tov aiwva loū aiwvōσ qđ forte cōmodius dicereſ: i sc̄lm: et i seculū seculi: vt i sc̄lm intelligereſ quātū hoc seculū durat: in seculū autē seculi: qđ post huius finē futurū pmutif. **E**t replebit gloria eius omnis terra: fiat fiat. Iusti dñe: ita fit: ita fit: donec illud quod cepit a flumie: pueniat oīno vsc⁹ ad terminos orbis terre.

¶ **E**xplícit Tractatus de ps. LXXI.

¶ **I**ncipit Tractatus de ps. LXXII.

Audite audite dilectissima viscera corporis christi: quorū spes dñs deū noster est: et nō respicitis in vanitates et insanias mendaces: et qui adhuc respicitis: audite: ne respiciat. **¶** **P**salm⁹ iste inscriptionē habet: id est titulū. **¶** **D**efecerunt hymni David filij Jesse: psalm⁹ ip̄i asaph. Lot habemus psalmos in quoꝝ titulis scriptū est nomē David: nusq̄ est addituz filij Jesse: nisi in hoc solo: quod credendū est nō frustra factum neq̄ inaniter. **T**ibi em̄ nobis inotuit de⁹: et ad intellectū vocat piū studiū caritatis. **Q**uid ē defecerūt hymni David filij Jesse: Hymni laudes sunt dei cū cantico: hymni

LXXII.

tantus sunt continentes laudes dei. **S**i sit laus et non sit dei: non est hymnus. **S**i sit laus: et dei laus: et nō cantet: nō ē hymn⁹. Oportet ergo vt sit hymn⁹: habeat bñ tria: et laudē: et dei: et canticū. **Q**uid est ergo defecerūt hymni: Defecerūt laudes que cantant in deū. Molestā rem et q̄si luctuosam videſ nūciare. Qui em̄ cantat laudem: nō solum laudat bñ etiā hilariter laudat. Qui cantat laudē: nō solū cantat: sed et amat eū quē cantat. In laude confitētis est pdicatio: i cantico amātis affectio. Defecerūt ḡ hymni dauid ait: et addidit: filij iesse. Erat em̄ David rex israel fili⁹ Jesse: tpe quodā veteris testamēti: quo tpe nouū testamēti occultū ibi erat: tanq̄ fructus i radice. Si em̄ queras fructū in radice nō inuenis: nec tamē inuenis in ramis fructū: nisi qđ de ra dice pcesserit. Illō ergo tēpore pplo primo venuēt ex semine Abrae carnaliter: nā et populus secūdus ptinens ad nouū testamētū: ad semē Abrae ptinet: sed iaz spūaliter. Illi ergo pplo pmo adhuc carnali: vbi pau ci pphete intelligebāt: et quid desiderareſ a deo: et qđ haberet publicē pdicari: pñficia uerū futura hec tēpora: et aduentū domini nostri Jesu christi: et quēadmodū ip̄e christus bñ carnē nasciturus: in radice erat occultus in semine patriarcharū: et quodā tēpore reuelandus tanq̄ fructu apparēte: si cut scriptum est: **F**loruit virga de radice Jesse: sic etiā ipsum nouū testamētū qđ bñ christo est: prioribus illis temporib⁹ occuluz erat: solis pphetis cognitū: et paucissimis ph̄s: nō ex manifestatiōe p̄sentiuž: sed ex reuelatiōe futuroꝝ. Nam quid sibi vult fratres vt vnlī quiddā cōmemorez: quod Abraam mittens seruū suū fidelem ad de sponsandā vxorem vnicō filio suo: facit eū iurare sibi: et i iuramēto dicit ei: Pone manū sub femore meo et iura: **Q**uid erat in femore Abrae: vbi ille manū iurans posuit: **Q**uid ibi erat: nisi qđ et tūc ei pmissum est: In semine tuo benedicent omnes gentes: **F**emoris nomine caro significat. **B**e carne Abrae qđ Isaac et Jacob: et ne multa cōmemoremus per Mariā dominus noster Jesus christus. **Q**uia vō radix erat in patriarchis unde ostendim⁹: **P**aulū interrogemus. Gentes iam credentes in christū et quasi supbire cupientes contra iudeos qđ crucifixerunt christū: cum et de ipso populo venerit: en aliis paries occurres i angulo: id est in ipso christo de diuerso veniente pa-

¶ Psalmus

riete p̄putij: id est gentiuz. Cum ergo se erigeret gentes sic eas reprimit. Si enī tu inquit ex naturali incisus oleastro: in sertus es in illis: noli gloriari aduersus ramos: nam si gloriaris nō tu radicem portas sed radix te. Ergo de radice patriarcharū: dicit fractos quosdam rāmos propter infidelitatē: et insertum ibi oleastrū: vt esset particeps pinguedi nis oliue: id est ecclesiam ex gentibus venientē. Et quis inserit oleastrū in oliua: Oliua solet in oleastro: oleastrum in oliua nūq̄ vidimus. Nam quisquis fecerit: nō inueniet baccas nisi oleastri. Quod enī inserit hoc crescit: et eius fructus inuenit: inuenit nō radicis fructus sed surculi. Hoc ostendēs apostolus: omnipotētia sua dei fecisse vt oleaster in radicē oliue insereret: et nō baccas siluestres: sed oliuā daret. Ad omnipotētā dei reuocās: hoc apostolus ait: Situ ex naturali incisus oleastro: et contra naturaz insertus es in bonam oliuā: noli gloriari aduersus ramos inquit. Sed dicens ait: Fracti sunt ramū vt ego inserar. Bene. Propter incredulitatem fracti sunt: tu autē fide sta: noli altū sapere sed time. Quid enim est: nō li altū sapere? Noli superbire: q̄a insertus es: sed time ne frangaris per infidelitatē: sicut illi fracti sunt. Propter infidelitatem inquit fracti sunt: tu autē fide sta: noli altū sapere: sed time. Nam si deus naturalib⁹ ramis non pepercit: neq̄ tibi parcer. Et sequitur bonus locus et necessarius: et totus audiendus. Vides ergo inquit bonitatem et seueritatem dei. In eos quidē qui fracti sunt seueritatem: in te autē qui insertus es bonitatem: si permanseris in bonitate. Alioquin: id est si tu non permanseris in bonitate: et tu excideris: et illi si non permāserint in infidelitate inserent. Tempore igitur veteris testamēti fratres p̄missiones a deo nostro populo illi carnali terrene erant et temporales: p̄missiūz est regnū terrenū: promissa est terra illa in qua etiam inducti sunt ab egypto: liberati per Iesum naue: introducti sunt in terrā repromissionis: vbi etiā hiersalē terrena edificata est: vbi regnauit Bavid. Acceperūt terram: liberati ex egypto: transentes per rubrum mare: finitis

LXXII.

anfractibus ac terrorib⁹ solitudinū: acceperūt terrā: acceperūt regnū. Beinde post regnū acceptū: quia terrena acceperant: ceperunt merito peccatorū suorū oppugri: expugnari: et captiuiari: Ad extremū eversa est et ipsa ciuitas. Tales erant ille p̄missiones non perseuerature: per quas tamē figurabant future p̄missiones p̄seuerature: vt ille omnis decursus temporaliū p̄missionū figura esset: et quedā p̄phetia futuroū. Itaq̄ cum illud regnū deficeret vbi regnauit David filius Jesse: id est homo quidē: et si p̄pheta: et si sanctus: q̄: videbat et p̄uidebat christū venturū: de cuius semine etiā fm carnē nasciturus erat: tamē homo: tamē nondū christus: tamē nondū rex noster filius dei: sed rex David filius Jesse. Quia ergo defectum erat illud regnū: per quod regnū acceptū laudabat tunc deus a carnali bus: hoc solū enim pro magno tūc habebant: quia liberati erant temporaliter ab his a quib⁹ tunc opprimebant: et euaserāt hostes persequētes per mare rubrum: et ducti erant per solitudinē: et inuenēt patriā et regnū: hinc solum laudabat deū: nondū intelligētes quid in illis figuris p̄signaret et p̄mitteret deus. Beneficiib⁹ ergo rebus pro quib⁹ laudabat deū populus ille carinalis: cui regnauit ille David: defecerunt hymni David: nō filij dei: sed filij Jesse. Derculosum locū tituli psalmi presentis: scut domin⁹ voluit: preteriecti sumus. Accepistis quare dictum sit: defecerunt hymni David filij Jesse: cuius vox est psalm⁹ asaph. Quid est asaph: Sicut inuenim⁹ in interpretationib⁹ ex lingua hebrea in grecā: et ex greca nobis in latinam translatis: asaph synagoga interpretat. Clor est ergo synagoge. Sed tu cum audieris synagogā: noli continuo detestari quasi interfectoriz dñi. Erat quidē illa synagoga interfectoriz dñi: nemō dubitat: sed memento de synagoga fuisse arietes quorū filij sumus. Unde dicit i psalmo: Afferte domino filij dei: afferte domino filios arietū: afferte dño gloriam et honorem. Qui inde arietes: Petri: Joannes: Jacob⁹: Andreas: Bartholome⁹ et ceteri apli. Hinc et ipse primo Saulus: postea Paulus: id est pa-

Psalms

mo superbus: postea humilis. **S**aul enim unde dictum est nomen Sauli: nos-
tis: quia rex superbus et infremis fuit.
Non quasi aliqua iactantia sibi nomen
mutauit apostolus: sed ex Saulo factus
est Paulus: ex supbo modicus. **S**au-
lum enim modicum est. **C**is nosse quid
sit Paulus. **I**psuz audi iam Pauli re-
cordante quid fuerit per maliciam suam:
et quid iam nunc sit per gratiam dei. **A**u-
di quomodo fuerit Saulus: et quomodo sit
Paulus. Qui p̄us inquit sui blasphemus:
et persecutor: et iniuriosus. **A**udi-
sti Saulum: audi et Paulum. **E**go enim
sum inquit minimus apostolorum omnium.
Quid est minimus: nisi ego sum Paulus.
Et sequitur: Qui non sum dignus
vocari apostolus. Quare? **Q**uia fuī Sau-
lus. **Q**uid est fuī Saulus? **I**pse dicat:
quia persecutus sum inquit ecclesiā dei.
Sed gratia dei: ait: sum id quod sum.
Abstulit sibi omnem granditatem suam:
minimus iam in se: grandis in christo.
Ecce Saulus quid dicit: Non repulit
deus plebem suam: de plebe ex iudeis
veniente: plebem suam inquit quam psci-
vit. Nam et ego israelita sum ex semine
Abraam de tribu Beniamini. Ergo et
Paulus nobis de synagoga: et Petrus:
et alii apostoli de synagoga. Itaque cum
audieris vocem synagoge: noli attendere
meritum: sed intende partum. Loquitur
ergo in hoc psalmo synagoga: deficien-
tibus hymnis David filij Jesse: id est de-
ficientibus rebus temporalibus: p̄ quas
solebat a carnali populo laudari deus.
Quale autem ille defecerunt: nisi ut alie-
nerent? Ut quererent que ibi non erant?
Non. **S**ed que ibi tegebantur figuris: non que-
tia ibi non erant: sed tanquam in radice occul-
tabatur quibusdam secretis mysteriis:
que inquit ipse apostolus: figure nostre
fuerunt. Et attendite iam breuiter ipsam
figuram nostram. **P**opulus israel sub pha-
raonis et egyptiorum dominatione: popu-
lus christianus ante fidem predestinatus
iam deo: et abhuc seruiens demonibus
et diabolo principi eorum: **E**cce popu-
lus subiugatus egyptiis seruiens pecca-
tis suis: Non enim nisi per peccata no-
stra potest diabolus dominari: Liberatur
populus ab egyptiis per Moysem: li-
beratur populus a p̄terita vita peccato-

Lxxii.

rum per dominū nostrum Iesum chris-
tum. **T**ransiit populus ille per mare ru-
brum: iste per baptismum. **A**dorantur in
mare rubro omnes inimici populi illius:
moribuntur in baptismō omnia peccata no-
stra. **I**ntendite fratres. Post mare illud
rubrum non continuo patria datur: nec
tanquam iam hostes desinant: secure triun-
phatur: sed restat heretu solitudo: restat
hostes insequētes in via: sic et post baptis-
mum restat vita christiana in temptatio-
nibus. In illa heremo suspirabat patrie
pmissus. **Q**uid aliud christiani suspirant
iam abluti in baptismō? **N**unquid iam
regnant cum christo? **N**ondum ventum
est ad terram promissionis nostre: sed
non defecturam. **N**on enim ibi deficient
hymni David. **H**oc modo audiant om-
nes fideles: sciant ubi sint. In heremo
sunt: patrie suspirant. **M**ortui sunt ho-
stes in baptismō: sed insequētes a tergo.
Quid est insequētes a tergo? **A**nte faci-
em futura habemus: a tergo p̄terita. **O**mnia
preterita peccata deleta sunt in ba-
ptismo: quibus modo temptamur: non a
tergo insequuntur: sed in via insidiantur.
Vnde apostolus huius heretu in via ad
huc constitutus: Que retro inquit oblitus
in ea que ante sunt extensus: si in tēto
nem sequor ad palmam superne voca-
tionis dei: **C**anquam diceret: ad patriam su-
perne promissionis dei. **E**t ibi iam fratres
in heremo quicquid passus est populus
ille: et quicquid eis deus largitus est:
quecumque illa flagella fuerat: quecumque do-
na: significatiōes sunt rerū quas in hac
solitudine huius vite ambulantes in chri-
sto querentes patriam: et accipimus ad
consolationem: et patimur ad proba-
tionem. **N**on ergo mirum: quia illud de-
fecit quod figurabat futuruz. **N**am per-
ductus est populus ad patrias promissio-
nes: nūquid semper staturam: **S**i hoc
esseret: non esset figura: sed res. **Q**uia vero
figura erat: ad temporale quiddam per-
ductus est ille populus. **S**i ad tempo-
rale quiddam perductus est: oportebat
ut deficeret: et defectu suo cogere que-
rere quod nunquam deficeret. **S**ynagoga
ergo: id est qui deū ibi pie colebant: sed in
poter terrenas res: ppter ista presentia.
Sunt enim impi q̄ p̄sentia rerū bona a de-
monib⁹ q̄runt: **H**ic autem populus ideo melior

Psalmus

erat gētib⁹: qđ q̄uis p̄sentia bona ⁊ tpalia tamē ab vno deo q̄rebat qui ē creator om̄niū ⁊ spiritualiū ⁊ corporaliū. Cū ergo illi p̄ij fm carnē attenderet: id est illa synago-
ga que erat in bonis: p̄ tpe bonis: nō spiri-
tualib⁹: quales erāt ibi, p̄phete: quales pau-
ci intellectores regni celestis eterni. Ergo
illa synagoga aduertit que accepit a deo
⁊ q̄ pmiserit deus p̄plo illi: abūdantiā renū
terrenarū: patriā: pacem: felicitatem terre-
nam: sed in his oib⁹ figure erāt: ⁊ nō intel-
ligens quid ibi lateret in reb⁹ figuratis: pu-
tauit hoc p̄ magno dare deū: nec habē me
lius qđ dare posset diligentib⁹ se: ⁊ seruēti
b⁹ sibi. Attēdit et vidit quosdā peccatores
impios: blasphemos: seruos demonū: filios
diaboli viuētes i magna neq̄cia et supbia:
abūdere rebus talibus terrenis et tpalib⁹:
p̄ qualibus rebus ip̄o deo seruiebat: ⁊ na-
ta est cogitatio pessima i corde q̄ faceret nu-
tare pedes: ⁊ p̄pē labi a via dei. Et ecce ista
cogitatio in populo erat veteris testamēti:
vtinā non sit i carnalibus fratrib⁹ nostris:
cū iam apte p̄dicat felicitas noui testamē-
ti. Quid. n. dixit illa tūc synagoga? Quid
dixit ille p̄plus: Nos seruim⁹ deo ⁊ corripi-
mur: flagellamur: Sbducunt nobis ea que
diligim⁹: ⁊ que p̄ magno a deo accepam⁹.
Illi aut̄ scelerati ldomies nequissimi: supbi:
blasphemū: inquieti: abūdant his omib⁹
rebus: ppter q̄s nos deo seruim⁹: puto sine
causa seruit deo. Hic sensus ē psalmi defi-
ciētis populi ⁊ nutantis. Bū cōsiderat bo-
na terrena: ppter que seruiebat deo: abun-
dare his qui non seruiret deo: nutat ⁊ p̄pē
labitur: ⁊ cū hymnis illis deficit: qr̄ in talib⁹
bus cordibus hymni deficiebāt. Quia iaz
talibus cordib⁹ hymni deficiebāt: qui iani-
talia cogitabāt ⁊ deū n̄ laudabāt. Quō em̄
laudarent deum: quibus quasi puersus vi-
debak: dans imp̄hs tātā felicitatē: et ause-
rens eam a seruientib⁹ sibi: Non illis bon⁹
videbak deus: et quibus deus bonus non
videbatur: non vtq̄ ab eis laudabat: A
quibus autem deus non laudabak: dese-
cerūt in illis hymni. Postea vō p̄plus iste
intellexit quid eum admoneret deus que-
rere: cū ista tpalia s̄btraheret seruus suis: et
donaret ea inimicū suis: blasphemis: ip̄js:
admonit⁹ intellexit: qr̄ p̄ oib⁹ q̄ dat de⁹ ⁊ bo-
nis ⁊ malis: ⁊ aliquā aufert ⁊ bonis ⁊ malis:
p̄ oib⁹ suat aliqd bonis. Quid illis seruat?
Seip̄m. Iā quātū arbitror currū i psalmo
intellectus est in nomine dñi. Audi recor-

LXXII.

dantē ⁊ penitentē qui errauerat: putando
deū non bonū: qui dat bona terrena malis
⁊ aufert illa a seruis suis. Intellexit em̄ qđ
deus seruaret seruus suis: ⁊ recogitans seq̄
castigans erupit hoc mō.

Expositio psalmi.

Q uiam bonus isrl̄ deus; Sed Alia līa.
q̄ quib⁹: Rectis corde: Peruer- t bis qui
sis quid: Peruersus videt. Sic et sunt.
in alio psalmo dicit: Cū sancto sanct⁹ eris;
⁊ cum viro innocēte innocens eris. Et cuž
puerso puersus eris. Quid ē puersus ens
cū puerso: Peruersus te perabit puersus:
nō qđ villo mō queratur deus. Absit: Qđ
est: est. Sed quēadmodū sol oculos puros
sanos: vegetos: fortes habenti trāquillus
apparet: in oculos aut̄ lippos q̄si tela asp̄sa
ſaculaſ: intuentē illū vegetat: hūc exscrutat
nō mutat⁹: si mutat⁹: sic cū cepis esse puer-
sus: ⁊ tibi de⁹ puersus ēē videt: tu mutat⁹ es
nō ille. Ergo erit tibi pena: qđ bonis gau-
diū. Hoc iste recolēs: qđ bon⁹ inqt de⁹ ist⁹
rectis corde. Quid aut̄ tibi: Alia līa. **A**hei aut̄
pene cōmoti sunt pedes: Qñ cōmo- t mod.
ti sunt pedes: nisi qñ nō erat rectū cor: Alia līa.
non erat rectū cor: Audi. Alia līa. **P**aulomin⁹
effusi sunt gressus mei. Qđ dixit pe- t pene.
ne: hoc dixit paulominus: ⁊ qđ dixit: pene
moti sunt pedes: hoc dixit: effusi sunt gres- suss.
sus. Pene moti sunt pedes: pene effusi sunt
gressus. Moti pedes: sed vñ moti pedes ⁊
effusi gressus. Ad errandum fusi sunt gres- sus: pedes ad lapsuſ nō omnino sed pene.
sus: pedes ad lapsuſ nō omnino sed pene.
Quid enim est: Iam ibam in errorem: nō
ieram: iam cadebam: non cecideram. Sed Alia līa.
quare ⁊ hoc: Alia līa. **Q**uiā zelauit: inquit: t sup̄ inq̄.
peccatorib⁹: pacem peccatorū t vidēta.
in tuens. Attendi peccatores: vidi illos ha-
bere pacez. **Q**uā pacem: Temporalē: flu-
xam: caducā atq̄ terrenā: sed tñ talē qua-
lem ⁊ a deo ego desiderabā. Tidi illos ha-
bere qui non seruiebant deo: quod ego de-
siderabā vt seruire deo: et moti sunt pedes
mei: et pene effusi sunt gressus mei. Quare
autem hoc habent peccatores: dicit brevi-
ter. Alia līa. **Q**uiā non est declinatio mor- t respectu.
t̄ eorum: ⁊ firmamentū in flagello t plaga.
eoruſ. Alia līa. **I**n laborib⁹ hominū non t labor.
sunt: ⁊ cum hominib⁹ non flagella-
bunt. Iā intellexi inqt q̄re illi hñt pacē et
florent in terra: qr̄ morti eoruſ non est decli-
natio: id est qr̄ certa mors ⁊ eterna eis ma-
net: que nec declinat ab eis: nec ip̄i declina-
re ab ea possunt. **Q**uiā nō ē declinatio mor-

Psalms

tis eorum: et firmamentum in flagello eorum non est: et est firmamentum in flagello eorum. Non est enim temporale flagellum eorum: sed firmum in sempiternum. Propter hec ergo malitia que illis eterna futura sunt: modo quid? In laboribus hominum non sunt: et cum hominibus non flagellabuntur. Numquid et ipse diabolus cum hominibus non flagellat: cui tamen eternum supplicium preparatur? Propterea quod hinc isti dum non flagellantur dum non laborantur cum hominibus? Ideo inquit: obtinuit eos superbia. Attende illos superbos in disciplinatos attende taurum deuotum victimae pimulum errare libere et vastare que potest usque ad diem occasionis. Nam bonum est fratres in ipsis prophete verbis audiamus hunc quasi taurum: de quo dixi. Sic enim illi et alibi scriptura commemorat. Dicit eos tandem ad victimam preparatos: et parcat eis ad malam libertatem: ideo dixit: Obtinuit eos superbia. Quid est obtinuit eos superbia? Circumamicti sunt iniquitate et impietate sua: Non dixit tecum: sed circumamicti: vndeque cooperati impietate sua. Merito miseri: nec videtur nec videntur: quia circumamicti sunt: nec videntur interiora eorum. Nam quisquis malorum hominum quasi felicium sim tempus interiora cospiceret: quisquis eorum videret truces conscientias: quisquis animas eorum posset inspicere diverberari tantis perturbationibus cupiditatibus et timoribus: videret illos miserios: et quando felices vocantur. Sed quia circumamicti sunt iniquitate et impietate sua: non videntur: sed nec videntur. Moverat illos spiritus qui d' illis ista dicit: et eo oculo tales debemus inspicere quo scimus videre: si nobis auferat tegmen ab oculis impietas: Videamus istos: et cum felices sunt fugiani: et cum felices sunt non imitemur: nec a domino deo nostro talia nobis per magno petamus: qualia accipe meruerunt qui illi non serviantur. Aliud quiddam seruat: aliud desiderandum est. Quid sit autem audire. Primum isti describantur. Prodijt quasi ex adipe iniquitas eorum: Vide si non taurus ille agnitus est. Audite fratres non quomodocunque transiundam est. Quid dixit: Prodijt quasi ex adipe iniquitas eorum. Sunt enim mali sed macie mali: id est mali: quia macer: id est exiles: exiguitate quadam necessitatis affecti: et ipsi mali et damnandi. Ferenda est enim magis ois necessitas per quam perpetranda est aliqua iniquitas: tamen aliud est de necessitate peccare: aliud in abundantia. Pauperrime

LXXII.

dicas furtum facit: ex macie processit iniquitas. Dives abundans rebus tantis quare diripit res alienas? Illi iniquitas ex macie: huius ex adipe processit. Vnde macro cum dicis: quare hoc fecisti: humiliiter afflictus et abiectus: rindet: Necessest coegerit. Quare non timuisti deum: Egestas copulit. Dic dimiti: quare hoc facis: et non times deum? Si tantum es quod possis dicere: vide si vel dignatus audire: vide si non etiam in te ipso predictus iniquitas ex adipe ei? Nam enim preceptoribus et correctoribus suis inimicitias indicunt: et sunt inimici verum dicentibus: iam sueti palpari verbis adulantiis aure molli corde non sanato. Quis dicat diuinitutem male fecisti rapiendo res alienas? Aut sorte si ausus fuerit aliquis dicere: et talis est cui non possit ille resistere: quod respoderet: Lotum in conceptu dei loquitur. Quare: Quia superbum est. Quare: Quia pigius est. Quare: Quia deuotus ad victimam est: Prodijt quasi ex adipe iniurias eorum. Transierunt in dispositionem cordis. Ibi in transierunt. Quia est transierunt. Detergesisti sunt via. Quia est transierunt. Excesserunt metas humani generis homines se pares certis non putant. Transierunt inque metas humanae generis. Quoniam dicas tali homini: frater tuus est iste pauperrimus: et parientes habuissent Adam et Euan: noli attendere tumorem tuum in quo elatus es: et si te circumstant familie: et si numerosus aurum et argentum: et si domus marmorata patinet: et si tecta laqueata contegitur: simul te et pauperem contegit tectum mundi celum. Sed pauperes a pauperi rebus non tuis extrinsecus appositis. Te in illis vide: non illa in te. Attende te ipsum qui sis ad pauperem: te ipsum non quod habes. Quid enim despicias fratrem? In visceribus matrum vestrum ambo nudis sustis. Certe etiam cum de ista vita exieritis: et iste carnes anima exuta fuerint putrefacte dividetur ossa diuitis et pauperis. Be conditio loquor equali: de ipsis sorte generis humani in qua oes nascuntur. Et dives enim hic fit et pauperrimus: non semper hic erit: et sic dives non venit dives: sic nec dives abscedit. Idem igitur est rursum introit: et par exit. Addo quod forte mutabitis vices. Nam ubique euangelium predicatur: attende quemdam pauperem ulcerosum qui iacebat ante ianuam diuitis: et cupiebat saturari de micis que caderebant de mesa diuitis: attende et illi parerunt quod induerant purpura et byssum: et epulabantur quotidie splendide. Contigit nempe mori in operi.

Psalmus

illum et afferri ab angelis in sinu abrae. Ille autem mortuus est et sepultus est: nam illius sorte sepulturam nemo curavit. Et cum apud inferos ille diuines in tormentis esset: nonne eleuauit oculos suos: et vidit in infinito gaudio eum quem contempnit ante ianuam suam: et dígito eius aque stillam desiderauit qui de mensa eius cadentes micas desiderauerat: Fratres labor ille paupis quatuor fuit: delicate illius diuitis quam longe fuerunt: Quod autem mutauerunt ppetuum est. Illius ergo non erat declinatio in morte: et firmamentum erat in flagello eius: in laboribus hominum non fuit: et inter homines flagellatus non est. Ille autem flagellatus hic requieuit ibi: quod flagellat omnem filium quem recipit. Sed cui dicas ista: Eplanti splendide et induenti se quotidie purpura et byssus. Lui dicens: Qui transiit in dispositionem cordis. Absento sero dicturus est: mitte Lazarum dicat vel fratribus meis: quoniam ei non concedit fructum penitentie. Non enim penitentia non datur: sed sempererna erit penitentia: et nulla salus post penitentiam. Ergo ista transierunt in dispositionem cordis. **Cosmopolitanus et locuti sunt in malignitate:** Sed loquuntur malignitate homines: et cum timore. Iste autem quomodo: **Iniquitate in altum locuti sunt.** Non solum locuti sunt iniquitate: sed etiam clare audientibus omnibus: Ego facio: ego ostendo: Suppone senties cum quo habes vivere te non sinam. Vel cogitares ea: non etiam effunderes: vel intra claustra cogitationis mala cupiditas coerceret vel refrenaret eam intra cogitationem suam. Quare: An forte macer es? Prodierat quasi ex adipe iniqitas eorum. Iniquitate in altum locuti sunt. **Posuerunt in celum os suum: et lingua eorum transiit super terram.** Quid est hoc: transiit super terram: Quod dictum est: posuerunt in celum os suum: hoc enim transiit super terram. Transierunt terrena omnia. Quid est terrena omnia transire? Non se cogitat hominem subito mori posse: cum loquitur: quasi semper victurus minatur. Transcedit iniqitas cogitationis illius terrena fragilitate: nec scit quali vase cooperatus est: nescit quod scriptum est in alio loco de talibus: Exierat spiritus eius et reuertetur in terram suam: in illa die perirent omnes cogitationes eius. Sed isti diem ultimum suum non cogitantes: loquuntur superbi: et in celum ponunt os suos: et transcedunt terram. Si ultimum suum diem non cogitaret: id est iudicij sui ultimi diem latro missus in carcerem: nihil illo esset imani:

*Alia lira.
et nequicia.*

*Alia lira.
et excuso.*

*Alia lira.
et in terra.*

LXXII.

et tamē possit effugere. Quo fugis ne morias: Certus erit ille dies. Quid est diu quod vicius es: Quātum est diu quod habet finem: et si diu esset: Huc accedit: quia non est diu: et incertum est ipsum quod dicit diu. Quare hoc non cogitat: Quia posuit in celum os suum: et lingua eius transiit super terram. **Ideo reuertetur populus meus** *Alia lira.
et cōuerteret
huc.* **Iaz ihe asaph reuertetur huc.** *tib.* Cidit enim ista abūdere iniquis: vidit superbis: redit ad deum: et incipit querere et dissipare. Sed quādō: **Cum dies pleni** *Alia lira.
et.* inuenientur in eis. Quid est dies plenus? Cum autem venit plenitudo temporis misericordia filii suum. Ipse est plenitudo temporis quādō venit illa tempore alia docere stemni: non habere magnū quicquid mali homines cupiunt pati: quicquid mali homines metuunt. Factus est via: reuocavit ad cogitationem intimam: admonuit quid a deo querendum esset. Et vide de qua cogitatione reuaberata in se: et quodāmodo reuocatē fluctus impetus sui transit ad vera eligenda. Ideo reuertetur populus meus huc: et dies pleni inuenientur in eis. **Et dixerunt:** Vide p̄ quā cogitationē trāseunt. **Quomodo** *Alia lira.
et scit.
et excuso.* **sciuit deus?** et si est scia in altissimo: Ecce iniqui felices sunt: non curat deus res hispanas. Vere scit quod agamus: videt quod discernit. Rogamus fratres: iam a christianis non dicat: quoniam sciuit deus: et si est scia in altissimo: Unū enim tibi video non scire deum: et non esse sciā in altissimo. Rident. **Ecce ipi pectores** et abundantes in seculo: obtinuerunt diuitias. Et peccatores sunt et abundantes diuitias in seculo obtinuerunt. Confessus est: quod ideo volebat esse peccator ut haberet diuitias. Carnalis anima visibilibus rebus et terrenis vendiderat iusticiam suam. Qualis iustitia: Que propter auxilium habetur: quasi preciosius sit aurum quam ipsa iustitia: aut cum quisque negat res alienas maius damnatur cui negat: quam ille qui illi negat. Ille perdit vestem: iste fidem. Ecce ipi peccatores et abundantes in seculo obtinuerunt diuitias. Inde ergo nescit deus: et inde non est scientia in altissimo. **Et dixi** *Alia lira.
tergo.* **sine causa iustificauit cor meum:** Quādō seruio deo: et ista non habeo: non seruūt illi: et his abundant. Ergo sine causa iustificauit cor meum. **Et laui inter innocentis manus meas.** Hoc sine causa feci. ubi est merces bone vite mee. ubi est premium servitutis mee. Bene viuo et egeo: et iniquus

Psalmus

abundat. Et laui inter innocentes manus meas. **¶** Et fui flagellatus tota die: **A** me nō recedunt flagella dei: bñ seruio et flagello: nō seruit et ornat. **M**agnā questione sibi fecit. **A**gitat aia transitura ad cōtemnēda terrena: et cōcupiscenda eterna. **T**rasitus est ipius aie i hac cogitatiōe vbi fluctuat i quadā tempestate: puentura est ad portū. **E**t quō solent egri q̄ lentius egrotant cum sanitas longe est: vicina sanitate plus estuāt. **A**ccessionem creticam medici vocant: p̄ quā transit ad sanitatē: maior ibi estus sed ducēs ad salutē: maior ibi ardor & vicina refectione: sic ergo et hic estuāt. **N**az piculosa verba sunt fratres: molesta: et pene blasphemā: quomō sciuit deus: hoc est et pene. **N**ō dixit nesciuit deus: nō dixit: nō est scia in altissimo: sed q̄si querēs: hesitās: dubitās: hoc est qd̄ ait paulo ante: pene effusi sunt gressus mei: quomō sciuit deus: et si est sciētia in altissimo. **N**ō cōfirmat: si ipa dubitatio piculosa est. **P**er piculuz transit ad sanitatē. **A**udi iam sanitatē. Ergo inva no iustificau cor meū: et laui inter innocētes manus meas. **E**t fui flagellat̄ tota die. **E**t targutio mea in matutinū. **A**r gutio correptio est. Qui arguit corripit. **Q**uid est in matutinū: nō differt. **D**iffert impioz: mea nō differt. **I**lla sera vel nulla est: mea in matutinū. **E**t fui flagellat̄ tota die: et argutio mea in matutinū. **S**i dicebam narrabo sic: **I**d est docebo sic: **Q**uo docturus es: qz nō est sciētia in altissimo: qz non scit deus. **H**anc sciētia vis p̄ ferre: qz sine causa iuste vivūt: qui iuste vivūt: qz pdidit homo iustus seruitutē suā: qz magis de⁹ malis fauet: aut nemine curat. **H**oc vis dicere: hoc vis narrare. Rep̄mit se auctoritate compescēte qua auctoritate aliquā vult hō erūpere in istā sententiā: sed reuocat scripturis dicentib⁹: vt semp bene vivatur: dicētib⁹ qz deus curat res humanae: qz discernit inter piū et impiū. Ergo et iste volēs iā istā p̄ferre sententiā reuocat se. **E**t qd̄ ait: Si dicebā narrabo sic: **E**cce generationē filiorū tuorū reprobaui: Reprobaui generationē filiorū tuorū: si narrabo sic: generationē iustorū reprobabō. **H**ic et quedā habet exēplaria. Ecce generationē filiorū tuorū cui concinui: id est cui filiorum tuorū cōcīnui. **I**d est cui cōgrui: cui accommodatus sum. **B**issonui ab omnib⁹ si sic doceo. **O**cūnit emi qui consonat: qui aut̄ non cōsonat nō cōcīnūt. **A**liud

LXXII.

dictur⁹ sum: qz dixit Abraā: qz dixit Isaac qz dixit Jacob: qz dixerūt pp̄hete. **I**lli enim oēs dixerunt: qz curat deus res humanas: ego dicturus suz: qz non curat. **M**aior ne in me prudentia qz in illis: maior ne intellectus qz i illis. **S**aluberrima auctoritas reuocauit cogitationē ab impietate. **E**t quid sequit: Si dicebam narrabo sic: ecce generationē filiorum tuorū reprobaui. Ergo ne reprobare: quid fecit? **E**t suscepī co gnoscere: Suscepit cognoscere deus illi assit et cognoscat. Interim fratres a magno lapsu reuocat: qñ nō se iam scientem presumit: sed suscepit cognoscere qd̄ nesciebat. **J**am em volebat quasi sciens videri et p̄dī cari nullā deo esse curā de rebus humanis. **F**acta est em iusta iniquorsi nequissima et impiā doctrina. **S**ciens fratres mītos disputare et dicere: qz deus res humanas nō curat: quia casib⁹ regunt omnia: vel quia stellis subiecte sunt voluntates nostre: qz vnuquisqz nō p̄ meritis agitur: sed necessitate stellarum suarū. **D**octrina mīla: doctrina impia: In hō iste ibat: cui⁹ pene cōmonūt p̄edes: et cui⁹ paulomin⁹ effusi sunt gressus: in hōc ibat errore. **S**ed qz non concinebat generatiōi filiorū dei: suscepit cognoscere: et dānavit sciētia in q̄ iustis dei dīc nō cōgruebat. **E**t quid dīc: audiam⁹: qz suscepit cognoscere et adiutus est: et didicit aliquid et indicauit nobis. **E**t suscepit uīqt cognoscē. **H**oc labor est: inquit: ante me: **V**ere magnus labor cognoscere: quo et deus curat res humanas: et bene sit malis et laborēt boni. **M**agna vis questionis: ideo hoc labor est ante me: quasi stat mihi in faciē murus quidam: sed habes vocem psalmi: In deo meo transgrediar murū. **H**oc labor est ante me. **V**erū dicas: labor est aī te: s̄ ante deum non est labor. **F**ac te ante deum vbi non est labor: et nec tibi erit labor. **E**t fecit hoc: nam dicit: qz diu labor ante se. **D**o nec introeam in sanctuarium dei: et intelligam in nouissima: **M**agna res fratres. **Z**amdiu labore inquit: et ante faciem meā laborem: quēdam quasi inextircabilem video ut cognoscam quomodo: et iustus sit deus: et res humanas curet: et nō sit iniquus qd̄ peccantes et scelera facientes felicitatem habent in hac terra: **P**ij vō et deo seruientes in temptatōibus plerūqz: et in laboribus fatigentur. **M**agna difficultas est hoc scire: sed donec introeam in sanctuarium dei. **I**n sanctuario emi dei

Alia lfa.

† Existimabā
vt cognoscere.

Alia lfa.

† intrem.
† nouissimis
corum.

Psalmus

LXXII.

quid tibi p̄statur ut hāc soluas questionē? Et intelligā inquit in nouissima eorū p̄sen-
tia. Ego inq̄t de sanctuario dei int̄ēdo ocu-
lum in finē: p̄sentia trāsgredior. Lotū hoc
qd̄ vocat b̄ianū gen̄: ois ista massa mor-
talitatis ventura est ad examen: ventura ē
ad libram: appendent ibi opa hominū cū-
cta: mō nubes iuoluit: sed deo cognita sūt
merita singuloy. Et intelligā inquit in no-
uissima: sed nō a me: nā ante me labor est.
Unde intelligā in nouissima: Intrē i san-
ctuarī dei. Ibi q̄ intellexit. Et vñ mō isti
dolos. felices: **Venitamē ppter dolosi-
tate posuisti eis:** Quia dolosi sunt: id ē
fraudulenti: qz dolosi sunt: dolos patiunt.
Quid ē hoc: qz fraudulenti sunt: fraudē pa-
tiunt. Fraudē volunt facere generi huma-
no in omnib⁹ nequic̄js suis: fraudē et ipsi
patiunt: vt terrena bona eligāt et relinquāt
et̄na. Ergo frēs i eo qd̄ fraudē faciūt: frau-
dē patiunt. Qd̄ iam dudū diti: frēs quale
cor habet quis vt lucref vestē et p̄dat fidē:
Ille cui tulit vestē passus est faude: an iste
qui tanto dāmino p̄cutit: Si p̄ciosior est re-
fis qz fides: maiore dāno ille afficit. Si at̄
incōpabilis fides excedit totū mundū: ille
videbit dānum vestis p̄peti. Huic aut̄ di-
cit: **Quid pdest homini si totū mundū lu-
cref: anime autē siue dānum patiak:** Ergo
quid illis cōtigit: Propter dolositatē po-
suisti eis. **Deiecisti eos dū extollerē-
tur.** Non dixit: deiecisti eos: qz elati sunt:
nō quasi postea qz elati sunt: deiecisti eos:
sed in eōipso qd̄ elati sunt: deiecisti sunt. Si
em̄ effemi iā cadē est: deiecisti eos dū extol-
lerent. **Quō facti sunt in desolati-
onē subito:** Admiras sup eis: intelligēs
in nouissima. **Defecerūt:** vere: quomō su-
mus: qui dum extollit: deficit. **Defecerūt:**
Quō defecerūt: Quō q̄ intelligit i no-
uissima: **Defecerunt:** Perierunt ppter
iniquitatē suā. **Velut somniū ex-
urgentis:** Quō defecerūt: Quō deficit
somniū exurgētis. **Sac hominē i somnis vi-
dere se inuenisse thesauros:** diues est: s̄ do-
nec euiglet. **Veluti somniū exurgentis:** sic
defecerūt quō somniū euigilātis. Quent
igif et nō est: nihil i manibus: nihil in lecto.
Paup dormierat: diues in somnijs factus
fuerat. Si nō euigilasset diues esset: euigi-
lavit inuenit erumna quā dimiserat dormi-
ens. Et isti nō inueniēt miseriā quā sibi cō-
parauerant. si cum euigilauerint de hac vi-
ta trāsit illud qd̄ q̄si somno tenebat: veluti

**Alia līa.
et alleuarent.**

**Alia līa.
et alleuarent.**

**Alia līa.
et surgentū.**

sommisi exurgētis. Et ne dicere: **Quid ḡ?**
Parua tibi videſ claritas eorū: parua tibi
videſ pompa eorū: parui tibi vident tituli
imagines: statue: laudes: cunei clientum.

**Dñe: ait: i ciuitate tua i imagines eo-
rum ad nihilū rediges.** Itaq̄ fr̄ates
mei libere loquēs de b̄ loco: veluti vñ licet;
qz quādō vobis muscemur: magis vos ser-
m̄us: qz docemus i nomie christi: et i timo-
re eius exhortor vos: vt quicq; ista nō ha-
betis nō cupiat: quicq; habent nō i eis
p̄sumatis. Ecce dixi vobis nō dico dāna-
mini qz habetis: sed dānamini si de talib⁹
p̄sumatis: si de talib⁹ p̄sumatis: si de talibus
inflemini: si ppter talia magni vobis vide-
amini: si ppter talia paupes nō agnoscat: si
generis b̄iani cōditionē cōmunē p̄f ex-
cellētē vanitatē obliuiscamini. Lūc enim
deus necesse ē retribuat i nouissimo: et in ci-
uitate sua imaginē talū ad nihilū redigat.
Qui aut̄ diues ē hoc mō sit q̄ p̄cepit apo-
stol⁹: **Precipe inq̄t diuitib⁹ hui⁹ mūdi non**
supbe sage: neqz sage i incerto diuitijs sua-
rū: sed in deo viuo: qui p̄stat omib⁹ nobis
abundāter ad fruendū. Abstulit subtilia di-
uitū dat consiliū: **Quasi dicerent: diutes**
sumus: supbire nos p̄hibes: iactare pom-
pas diuitiarū nostrarū vetas. **Quid ḡ fa-**
ceti sum⁹ de istis diuitijs: **Als⁹ adeo nō ē**
quod inde fiat: **Diutes inquit sint i opib⁹**
bonis: facile retribuant: cōmunicet. **Et qd̄**
pdest hoc: **Thesaurizant sibi fundamētū**
bonū in futurū: vt apprehēdant verā vitā.
Ubi debent sibi thesaurizare: Quo misit
iste oculū intrans in sanctuarī dei: **Exhor-**
rescat oēs frēs nři diutes: abundantes pe-
cunia: auro: argento: familia: honoribus:
exhorrescat qd̄ mō dictū ē: **Hic i ciuitate**
tua imaginē eorū ad nihilū redigat: qz et ipsi in
ciuitate sua terrena imaginem dei ad nibi-
lum redigerunt: **In ciuitate tua imaginem**
eorū ad nihilū redigat. **Quia de-**
lectatum est cor meū: Bicit quibus re-
bus temptat: quia delectatum est cor meū:
Et renes mei mutati sunt: **Si me de-**
lectauerūt t̄palia ista mutati sunt renes mei.
Potest et sic intelligi: quia delectatum est cor
meū in deū: et renes mei mutati sunt: id est
libidines mee mutatae sunt: et totus castus
factus suz. **Renes mei mutati sunt.** **Et au-**
di quomodo: **Et ego ad nihilū reda-**
ctus sum: et non cognoui. **Ego ille q̄**
**Alia līa.
et nō habet
t̄ nesciat.**

Psalmus

modo ista dico de diuitibus aliqui talia de
 siderauit: ideo et ego ad nihilum redactus sum:
 quoniam pene effusi sunt gressus mei. Et ego ad
 nihilum redactus sum: et non cognoui. Non
 est hoc ad desperandum; et de illis in quos
 talia dicebantur. Quid est illud cogitare? **Quia**
si pecus factus sum ad te et ego semper tecum. Multum inter est inter istum et alios.
 Iste quasi pecus factus est desiderando terrena: quoniam redactus ad nihilum non cognoit eterna: sed non recessit a deo suo: quia non illa desiderauit a demonibus: a diabolo. **Hoc enim iam vobis comedauit:** vox est
 synagoge: id est illius populi qui non seruit idolis. **Pecus quidem factus sum: a deo meo terrena desiderans:** sed nunquam recessi ab ipso deo meo: **Quia ergo quis factus pecus: non recessi a deo meo.** Sequitur. **Te**
nuisti manu dextere mee: Non dixit manu dexteram meam: sed manu dextera mee. **Si dextera manus est: manus habet manus.** **Hanu tenuisti dextere mee:** ut deduceres me. **Quid posuit manus?** Potestate. **Hoc enim dicimus quem habere in manu quod habet in potestate:** quoniam dicit diabolus deo de Job: **Mitte manu tuas:** et tolle que habet. **Quid est mitte manu tuam?** **Non** potestate. **Hanu dei potestatē dei dixit:** sicut scriptum est alio loco: **Mors et vita in manibus lingue.** **Nuquid lingua manus habet.** **Quid est in manib⁹ lingue?** In potestate lingue. **Quid est in potestate lingue?** Ex ore tuo iustificaberis: et ex ore tuo condemnaberis. **Tenuisti ergo manu dextera mee: potestatem dextera mee.** Que erat dextera mea: **Quia** ego semper tecum. In sinistra habebantur: quoniam pecus factus sum: id est quoniam terrena in me fuit occupatio. **Sed dextera mea erat: quia semper tecum erat.** Huius dextera mee: manus tenuisti: id est potestatem retinisti: **Quā potestatē?** Dedit eis potestatē filios dei fieri. Cepit esse iam inter filios ad nouum testamentum patiens. Vnde quoniam retenta est manus dextera eius. **In voluntate tua deduxisti me.** **Quid est in voluntate tua?** Non meis meritum. **Quid est in voluntate tua?** Audi Apostolum: Qui fuit pecus primo terrena desiderans: et fuit vetus testamentum vivens. **Quid ait?** Qui primo fui blasphemus: et persecutor: et iniuriosus: sed misericordiam persecutus sum. **Quid est in voluntate tua?** Gratia dei sum id quod sum. **Et cum gloria afflupstisti me?** Nam quod assumptus est: et in qua gloria quoniam explicat: **Quis dicit?** Expectem⁹ hoc: quoniam in

LXXII

resurrectioē erit: in nouissimis erit. **Cū gloria assupstisti me.** Et cepit cogitare felicitatem ipsam celestem: et arguere se: quoniam p̄fuit: et terrena desiderauit. **Quid enim mihi est in celo: et a te quod volui super terram?** Ex voce vestra intellexisse vos video. **Contra** paravit voluntati sue terrene p̄mū celeste quod acceptur est: vidit quid ibi sibi seruatur: et cogitans et estuans in cogitatione cuiusdam rei ineffabilis: quoniam nec ocul⁹ vidit: nec auris audiuit: nec in cor hominis ascēdit: non dixit illud: aut illud mihi est in celo: sed quod mihi est in celo. **Quid est illud quod habeo in celo?** **Quātum est: quoniam est: quid est?** **Et cū non trahit quod habeo in celo a te: quid volui super terram?** Seruas mihi tu: si dicā ut possū: sed date veniam: accipite conatum meū deuotionē intendi: nā explicandi nullā facultatē. Seruas inquit mihi tu in celo diuitias immortales te ipsum: et ego volui a te in terra quod habent et imph⁹: quod habent et malū: quod habent et facinorosū: pecunia: aurū et argentū: gemmas: familias: quod habent et sceleratū: multi: quod habent multe feme turpes: multi viri turpes. **Hec p̄ magis desiderauit a deo meo super terram:** cū fuerit se mihi in celo de⁹ me⁹. **Quid enim mihi ē in celo?** **O fidē h⁹ ipm quod:** **Et a te quod volui super terram?** **Defecit cor meū et caro mea.** **Hoc ergo mihi est in celo seruatum.** Deus cordis mei. **Et pars mea deus me⁹:** **Quid ē fratres.** Inuenimus diuitias nostras: eligat sibi p̄tes genus humānum. **Videamus homines cupiditatem diuersitatem dilaniari: eligat alij militiam: alij aduocationē: alij diuersas varias doctrinas: alij negociationē: alij agriculturā istas p̄tes sibi faciat de rebus humānis: clamet p̄plus dei p̄s mea de⁹ me⁹: nisi ad t̄p̄s p̄s mea: sed p̄s mea de⁹. **In secula: dup⁹ et si sp̄ habeo: quid habeo: Seum et si sp̄ habere: quoniam magnū bonū haberem⁹: Huc accedit quoniam de⁹ seipm̄ mihi permittit: et id me in eternū habiturū permittit. **Em habeo: tñūq̄ nō habeo.** **Hagna felicitas p̄s mea de⁹.** **Mediu⁹: In secula. Quō: Ecce vide quoniam illū amauit. Sicut cor castū deus cordis mei et p̄s mea in secula. Factū ē cor castū: gratias tā amat de⁹: nō ab illo petitur aliud p̄mū. Qui aliud premiū petit a deo: et ppter ea vult seruire deo: carius facit quoniam vult accipere: quoniam ipm a quoniam vult accipere. **Quid ergo?** Nullū p̄mū dei: Nullū ppter ipsū. **Premiū dei ipse de⁹ est.** **Hoc amat: hoc diligit: si aliud dilexit nō erit castus amor.********

Alio līta.
 Attūmetū
 apud.

Alio līta.
 terā meā.

Alio līta.
 t̄ et

Alio līta.
 suscepisti

Alio līta.
 t̄ caro mea et
 cor meū.
 Alio līta.
 t̄ nō habet.

Alio līta.
 t̄ in eternū.

Psalmus

Recedis ab igne imortali: frigesces: corrū peris. Noli recedere corruptio tua erit: fornicatio tua erit. Iā iste recedit: iā istū penitet: iā penitētiā iste eligit: iaz dicit: ps mea deus. Et quō delectant in ipso quē partē sibi elegit: **Ecce qui longe faciut se a te peribut: Iste g recessit a deo: sed nō longe: qz quasi pec⁹ factus sum inqz: et ego sp tecū.** Illi vero longe recesserūt: qz n̄ solūlum terrena desiderauerūt: sed ea a demōnibus et a diabolo petierūt. Qui lōge se faciūt a te pibunt. Et qd est lōge a deo fieri. **P**erdidisti oem qui fornicat abs te. Huic fornicatiōi p̄trarius est amor castus. Quis est amor castus: Amat iaz anima sponsum suuz. Quid ab illo querit: ab sponso suo quez diligit: Forte quō sibi eligūt aut hoies generos: aut spōsos femine: eligunt forte diuitias: et aurū eius amat: et fundos: et argētū: et pecuniā: et equos: et familiā: et cefā: Absit. Iste ipsum solū amat: gratis amat: qz in ipso habet oia: qz p ipsū facta sunt oia. Perdidisti omnē qui fornicat abs te. Tu autē quid facis? **N**ihil aut adherere deo bonū est: Hoc est totū bonū. Vultis amplius: Boleo volētes. Fratres quid vultis ampli⁹: Beo adherere nibil est meli⁹: qñ videbūt facie ad faciē. Nō g qd: Quia adhuc peregrin⁹ loquor: Adherere deo inquit bonū est: sed mō in peregrinatione: qz nondū venit res. **D**onere in deo spem meā. Odiū g nondū adhesisti ibi pone spem. Fluctuas pmitte ad terrā hāc anchorā: nondū lteres p presentiā inhere per spem. Donere in deum spem meā. Et quid hic agēs pones in deo spem tuā: Quod erit negociū tuū: nisi vt laudes quē diligl: et facies te cū coamatoribus ei⁹. Ecce si amares aurigā: nō raperes ceteros: vt tecū amarēt: Amator au rage quacūqz: transit loquit de illo: vt cum illo eū ament et ceteri. Bratis amant flagiosi homines: et a deo premiū queritur vt ametur: Ama deuz gratis: nulli inuidreas deū. Rapite eum quotqz potestis: quotqz possessuri estis: nō fit angustus. Nullos in illo limites facietis: totū singuli possidebitis: et totū omnes habebitis. Ergo hoc fac cum hic es: id est cū ponis in deo spem tuā. Quid em̄ hic sequit: **U**t annūciē omnes laudes tuas in atrijs filie syon: Ut annūciē omnes laudes tuas. Sed vbi: In atrijs filie syon: qz pdicatio dei preter ecclesiā inanis est. Parū est

LXXIII

laudare deum et annūciare omnes laudes eius: In atrijs syon annūciat. Ad vnitatē attēde: noli diuidere populu: sed rape ad vnu et fac vnu. Oblit⁹ sum q̄du dixi: Iā finito psalmo ex isto odore cōfīcio me diu turnū habuisse sermonē: sed studijs vestrī nō sufficio. Violenti estis nimis: vtinā ista violentia rapiatis regna celorū.

Explīcit Tract. de ps. LXXII.

Inīcipit Tract. de ps. LXXIII.

Salmi huius titulus est. Intellect⁹ Asaph. Asaph latine cōgregatio: grece synagoga dicitur. Videamus qd intellecerit ista synagoga. Nos aut intelligamus p̄mitus synagogā: exinde intelligemus quid intellecerit synagoga. Omnis cōgregatio generali nomine synagoga appellat⁹: et pecorū et hominū potest dici cōgregatio. Non aut hic pecorum cōgregatio ē qñ audiūmus intellectū. Nam homo cū se neglexerit intellectū in honore positus: quid de illo dictū est audi. Homo in honore positus nō intellexit: cōpatus est iūmētis insensatis: et similes factus est illis. Quia ergo non est pecor⁹ cōgregatio: nec diu differendū est nec diligētibus cōmendandū: sed quia hominū est quorū hominū sit b̄ debenius itelligē. Nō utiqz eoz homim est qui in honore positi nō intelligentes cōparati sunt iūmētis insensatis: et similes facti sunt eis: sed eoz qui intelligūt. Prescribit em̄ hoc titulus psalmi dicens. Intellect⁹ Asaph. Intellectus ḡ quedā cōgregatio est: cuius vocē audituri sumus. Sed qm̄ p̄rie synagoga dicta est cōgregatio populi israel: ita vt vbiqz audiērimus synagogā: nō iam soleam⁹ intel ligere nisi populu iudeoz: videam⁹ ne forte ipius vox sit in isto psalmo. Sed qualū iudeorū: et qualis populi israel: Nō em̄ palee sed forte frumenti: nō ramorū fractoz: sed forte cōfirmatorū. Nō eis̄ oēs qui sūt israel: hi sunt israelite sed in Isaachinqtocabitur tibi semē: hoc est nō bi qui filii carnis: hi filij dei: sed filij p̄missionis deputātur in semine. Sūt ḡ quidā israelite ex quibus erat ille: de q̄ dictū ē: **E**cce vē israelita in quo dolus nō est: nō scđm hoc dico qd et nos israelite sum⁹: qz et nos semē Abrae sumus. Gentibus quippe loquebat Ap̄ls cū diceret: Ergo Abrae semē estis b̄m p̄missionē heredes. Scđm hoc ḡ oēs israelite qui sequimur vestigia fidei patris nostri Abrae: sed illo mō hic intelligamus israelite